

کد درس : ۱۹

عنوان درس : صدا و ارتعاش در محیط کار

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش‌نیاز : فیزیک اختصاصی ۱ و ۲

هدف شناخت منابع صوتی و روش‌های تولید و انتشار صدا در محیط کار و کسب توانایی اندازه گیری و ارزیابی صدا، آشنایی با اساس کنترل صدا، آشنایی با روش‌های تولید ارتعاش در محیط کار و کسب توانایی اندازه گیری و ارزیابی ارتعاش و آشنایی با کنترل ارتعاش.

رئوس مطالب : (نظری ۳۴ ساعت)

- یادآوری مبانی فیزیک صوت - رفتارهای امواج صوتی - میدان صوتی - میدان شنوازی - آستانه شنوازی - آستانه دردناکی - شبکه های وزنی فرکانس .
- جنبه های بهداشتی مواجهه با صدا
- کمیت های لگاریتمی سنجش صدا (تراز توان - تراز شدت - تراز فشار)
- مقادیر مختلف تراز (حداکثر - حداقل - موثر) جمع - تفريع و میانگین گیری از ترازهای صدا
- بلندی صدا - ترازیندی - کاربرد بلندی و ارتباط آن با دسی بل
- انتشار صدا : از منابع نقطه ای - میدان آزاد - منابع خطی - منابع سطحی - ضرب جهت اندیس جهت ، تاثیر سطوح بازتابشی و بازنمایی بر انتشار صدا از منابع
- انتشار صدا در محیط باز - اثر زمین - جذب توسط ملکول های هوا - فضای سبز و پوشش گیاهی - وزش باد - اثر موانع طبیعی و مصنوعی
- شاخص های صدا : تراز معادل Leq - دز صدا D - تراز مواجهه با صدا SEL - تراز شبانه روزی DNL - تراز صدای درگ شده LPNE
- کلیات برنامه های حفاظت از شنوازی
- (HCPS) : هدف از اجرای برنامه ، مراحل برنامه : آموزش و ایجاد انگیزه - بررسی صدا - اصول کلی کنترل صدا - وسائل حفاظت شنوازی - ارزیابی برنامه از طریق ادبومتری
- دستگاه های اندازه گیری و آنالیز صدا - کالیبراسیون
- هدف از بررسی صدا در محیط کار و محیط زیست
- روش اندازه گیری صدای محیطی و موضعی و دزیمتري
- استاندارد اندازه گیری و ارزیابی صدا
- استانداردهای مواجهه با صدا در صنعت - تداخل صدا با مکالمه - پوشش Masking در محیط های غیرصنعتی (مانند ادارات) متحنی های PNC , NC , NR
- نحوه ارزیابی صدا و گزارش نویسی
- وسائل حفاظت شنوازی - محاسبات اکتاو باند ، REAT ، NRR
- آشنایی با اصول کلی کنترل صدا (در منبع - در مسیر انتشار - در شنونده)
- آشنایی با روش‌های اصلی کاربردی کنترل صدا شامل کنترل مدیریتی - کنترل سازه ای (کنترل برمبنای جذب و عایق بندی) و دفاع صوتی
- نظریه ارتعاش - معادلات ارتعاش - نیروی ارتعاش - درجه آزادی مدل ارتعاش
- انواع ارتعاش هارمونیک - غیرهارمونیک - کوبه ای - ارتعاش آزاد
- مدل ارتعاشی بدن

- انواع ارتعاش منتقله به انسان (تمام بدن ، دست و بازو) - جهات ورود ارتعاش به بدن
- سیستم بیودینامیک بدن انسان
- کمیت های فیزیکی اندازه گیری ارتعاش ، انرژی - نیرو - جابجایی - سرعت - شتاب - فرکанс - فرکانس طبیعی - میرایی - میرایی بحرانی - نسبت میرایی - مقیاس دسی بل-فکتور قله - شتاب معادل ارتعاش - تراز معادل شتاب ارتعاش - دزیمتری - تعیین حدود مواجهه
- جنبه های بهداشتی مواجهه با ارتعاش و عوامل مؤثر بر آن - پاسخ بدن - راحتی بدن - افت مهارت وسایل اندازه گیری ارتعاش - تنوع - کالیبراسیون
- روش های استاندارد اندازه گیری ارتعاش ISO 2631/2 و ISO 5349 و BS 6891، BS 6892
- حدود مجاز مواجهه با ارتعاش تمام بدن و ارتعاش دست - بازو
- حدود مجاز مواجهه مسافرین وسایل حمل و نقل
- نحوه ارتعاش سنجی تمام بدن و دست و بازو
- اصول کلی پیشگیری کنترل ارتعاش - انواع ایزولاتورها و کاربرد آنها
- وسایل حفاظت فردی در مقابل ارتعاش

عملی (۳۴ ساعت)

- کار با انواع تراز سنج های صوت ، کالیبراسیون و عیب یابی اولیه آنها
- صداستجی در آزمایشگاه از یک منبع نقطه ای و تعیین شاخص جهت
- صداستجی محیطی و موضعی و آنالیز فرکانس
- دزیمتری صدا (دزیمتری طولانی مدت و کوتاه مدت)
- اندازه گیری تمرینی صدا در یکی از محیط های کاری ترجیحاً صنایع
- آموزش عملی دستگاهها و تجهیزات اندازه گیری ارتعاش - کالیبراسیون
- ارتعاش سنجی انسانی و آنالیز فرکانس در آزمایشگاه
- اندازه گیری تمرینی ارتعاش در محیط های کاری ترجیحاً صنایع و تعیین حدود مواجهه کارگر
- آشنایی عملی با انواع مواد میراکنده ارتعاش و ایزولاتورها در آزمایشگاه

منابع فارسی :

- ۱- مبانی اکوستیک در ساختمان، دکتر پروین نصیری
  - ۲- مهندسی صدا و ارتعاش ، دکتر رستم گلمحمدی
  - ۳- ارتعاش ، دکتر منظم
- 4-Industrial Noise Control, Lewis Bell.
 5-Handbook of Acoustical Measurement and Control, Harris
 6-Engineering Noise Control (theory and practical), David A. Bies.
 7-Solving Problems in Vibration, J.S., Anderson M., Bratos, Andersin
 8-Human Response to Vibration
 9-ISO 2631/2 – ISO 1349, BS 6841, BS 6842

شیوه ارزشیابی :

- ارائه فعالیتهای آزمایشگاهی و نتایج %۱۵
- امتحان عملی در پایان ترم %۱۵
- امتحان ثوری میان ترم و پایان ترم %۷۰